అమ్మకడుపు చల్లగా - 2

– గొల్లపూడి మారుతీరావు

స్వర్గీయ గొల్లపూడి మారుతిరావుగారి ఆత్మకథ 'అమ్మకడుపు చల్లగా' ఇప్పటికి పదకొండు సంవత్సరాలుగా మార్కెట్‌లో ఉన్న సంగతి పాఠకులకు విదితమే. అందులో మారుతిరావుగారు 2007 వరకూ తన జీవితంలో జరిగిన సంఘటనలను అత్యంత ఆసక్తికరంగా పాఠకులకు అందించారు. దానికి కొనసాగింపుగా 2007 నుంచి తన జీవితంలోని ముఖ్యమైన సంఘటనలను, క్రిందటి సంవత్సరమే, వ్రాయడం ప్రారంభించారు. అనారోగ్యకారణాలవల్ల దాన్ని పూర్తిచేయలేకపోయారు. ఆయన వ్రాసిన కొద్దిపేజీలను వ్రాసిన వెంటనే, 2018 నవంబర్‌లో, కౌముదికి పంపించారు. పూర్తిచేసి ఉంటే ఆ పుస్తకానికి ఏమి పేరు పెట్టి ఉండేవారో! ఆ అసంపూర్తి రచనను అమ్మకడుపు చల్లగా - 2 గా కౌముది పాఠకులకు ధారావాహికంగా అందిస్తున్నాం.

(గత సంచిక తరువాయి)

ఎంత విపరీతం. ఈ ఫోటోలో కూర్చున్న ఇందరిలో ఒక వ్యక్తికి తను వెళ్ళిపోతున్న విషయం తెలుసు.

"అయినా ఆషా త్వరలో రాబోతున్న మరణం నిమిత్తమే జీవిస్తున్నట్టు తెలుసుకుని జీవించేది" ఇవీ సంజీవదేవ్ మాటలు.

అచిరకాలంలో సరిగ్గా నాలుగు సంవత్సరాలకు (1962 సెప్టెంబరు 3) ఆషా వెళ్ళిపోయింది. సురేష్‌గారు పంపిన వివరాల ప్రకారం అప్పుడామె వయస్సు 20 సంవత్సరాలు. (అంటే యూత్ ఫెస్టివల్ కాలానికి ఆమె వయస్సు 16) సంజీవదేవ్ వాక్యాలివి: "స్వల్పకాలంలో మరణం తప్పదని ఆషాకు మాత్రమే తెలుసు. తన జీవితం మొగ్గగానే రాలిపోతుంది, పుష్పంగా ఎప్పటికీ వికసించదనీ ఆమెకి నిరంతరం గుర్తుకు వస్తూనే ఉండేది."

ఆమె యువజనోత్సవాలకు వచ్చిన రోజుల్లో డాక్టర్ సదాశివరావుగారికి కొడుకు సురేష్ పుట్టాడు. ఆయన డాక్టరు. సురేష్ గారు ప్రస్తుతం అమెరికాలో ప్రాక్టీసు చేస్తున్నారు. ఆయన ఆషారాణి ఆఖరి రోజుల్లోని ఫోటోని వారి సోదరి దగ్గర్నుంచి సేకరించి పంపించారు.

ఈ ఫోటోకు సంబందించిందే మరొక విషాదకరమైన జీవితం ఉంది. ఆ జీవితంతో నాకు చాలా సన్నిహిత సంబంధమూ ఉంది. ఫోటోలో నా పక్కనే నిలబడిన శివలెంక అమృతలింగశాస్త్రి. ఆయన తండ్రి ఆ రోజుల్లో విజయవాడలో పేరున్న న్యాయవాది. బసవయ్య శాస్త్రిగారు. స్టేజి నటులు కూడా ఆ పోలికలు కొడుక్కి వచ్చాయి. శాస్త్రి చాలా గొప్ప నటుడు. అందుకే ఢిల్లీ వరకూ రాగలిగాడు.

శాస్త్రికి ఆలిండియా రేడియో, విశాఖపట్నం కేంద్రంలో ఉద్యోగమయింది. నేనప్పటికి చిత్తూరు ఆంధ్రప్రభలో పనిచేస్తున్నాను. అయితే మాకున్న పరిచయంతో తరచూ విశాఖలో మా యింటికి వచ్చేవాడు. ఆ విధంగా మా పినతల్లి కుమార్తె సత్యవతితో పరిచయం అయింది. ఇద్దరూ ప్రేమలో పడ్డారు. ఇది ఆక్షేపణీయమైన సందర్భం కాదు. అయితే విషయం తెలిసి - బసవయ్య శాస్త్రిగారు నాకు పెద్ద ఉత్తరం రాశారు. శాస్త్రివారి పెద్దబ్బాయి. వారు లింగధారులు. చాలా సంప్రదాయకమైన కుటుంబం. పెద్దకొడుకు వివాహం విషయంలో

ఆయనకు కొన్ని ఆలోచనలు, పట్టింపులు ఉన్నాయి. అయితే ప్రేమికులు ఇరువురూ బెసగలేదు. దరిమిలాను పెద్దల ప్రమేయం లేని వివాహం. ఢిల్లీ యూత్ ఫెస్టివల్ జరిగిన ఏడేళ్ళకి జరిగిపోయింది. ఈ సంఘటన రెండు కుటుంబాలనూ ఇబ్బంది పెట్టింది.

వాళ్ళకి ముగ్గురు చక్కని పిల్లలు. కూతురు, ఇద్దరు కొడుకులు పుట్టారు. జీవనం న్యాయంగా సాఫీగా సాగాలి. కానీ శాస్త్రి వ్యసనాలకు లోనై పెళ్లైన ఎనిమిదేళ్ళకి తన 34వ యేట వెళ్ళిపోయాడు.

భార్య అంటే నా చెల్లెలు చాలా ధైర్యవంతురాలు. అప్పటికే నేవల్ డాక్ యార్డులో పనిచేసేది. మరికొన్ని దశాబ్దాలు పనిచేసి, పిల్లల్ని సాకి, వారికి పెళ్ళిళ్ళు జరిపింది. ఆమె పెద్ద కూతురు. అంటే నా మేనగోడలు పెళ్ళిని నేను రోజంతా ఉపవాసం ఉండి, మా ఆవిడతో పీటల మీద కూర్చుని (1990 ఆగస్టు 11) కన్యాదానం చేసాను. మా చెల్లెలు నాకంటే ఏడాదిన్నర చిన్న అంటే 77 ఏళ్ళు. ఆమె జీవితంలో కోరిక ఒక కారు కొనుక్కోవాలని. కొనుక్కుంది. ఉద్యోగం నుంచి రిటైరయి కొడుకు దగ్గర ఉంది. ఇప్పుడిప్పుడు చెముడు వచ్చింది. మనుషుల్నీ, సంఘటనల్నీ మరిచిపోతుంది. వృద్ధాప్యంలో మనుమరాళ్ళతో గడుపుతోంది.

శాస్త్రి కూతురు ఆలిండియా రేడియోలో పదమూడు సంవత్సరాలు అనౌన్సరుగా పనిచేసింది. అందుకు నా ప్రమేయం కూడా ఉంది. అది నాకు తృప్తి.

జీవితం ఎంత విచిత్రం. 1958 తర్వాత ఏ బాదరబందీలేకుండా ఉద్యానవనంలో పువ్వుల్లాగా జీవనయానాన్ని అప్పటి విజయాలతో (యూత్ ఫెస్టివల్‌కి ఎంపిక కావడమే ఆనాటి విజయం) ఆనందంగా గడిపిన జీవితాలు ఎలా కొడిగట్టాయో ఈ 47 సంవత్సరాలూ ఆ ఫోటో చూసినప్పుడల్లా జ్ఞాపకం వస్తాయి. కాగా, నా చెల్లెలు, పిల్లలు నా కళ్ళముందు ప్రత్యక్ష సాక్ష్యం.

మిత్రులు సింగీతం శ్రీనివాసరావుగారు విలక్షణమైన దర్శకులు. మొదటినుంచీ ఆశ్చర్యకరమైన ధోరణుల్లో సినీమాలు తీసి ప్రేక్షకుల్ని ఒప్పించినవారు. ఆ రోజుల్లో రాజాజీ 'దిక్కట్ట పార్వతి', కమల్ హాసన్‌తో 'పుష్పకవిమానం', 'లిటిల్ జాన్', 'అపూర్వ సహోదరగళ్' ఇలా ఇన్నయినా చెప్పవచ్చు. మేమిద్దరం కలిసి మంచి సినీమాలు చేశాం. నేను రాసిన స్క్రీన్‌ప్లేని యధాతథంగా తెరకెక్కించిన దర్శకులు - ఎస్.డి.లాల్, సింగీతం. సింగీతం తీసిన సినీమా "రాజా రాణీ జాకీ". 'అమెరికా అమ్మాయి' విజయవంతమైన సినీమా.

చాలామందికి తెలియని, ఆయన్ని దగ్గరగా తెలిసినవారికి మాత్రమే అర్ధమయే విషయం ఆయనకి సంగీతంలో ప్రవేశం. ఆయన సినీమాల్లో పాటలలో శ్రావ్యమైన సంగీతపు 'రుచి' తెలుస్తుంది. ఆయన మద్రాసులో చదువుకు వచ్చిన తొలిరోజుల్నుంచీ సాలూరు రాజేశ్వరరావుగారికి వీర భక్తుడు. తరువాతి రోజుల్లో ఆయనకి ఒక కోరిక ఉండేది. తొలిరోజుల్లో అంటే సాలూరి వారు లలిత సంగీతం పాటలను చేసిన కళాఖండాల ప్రాతిపదికగ ఒక ఆల్బం చెయ్యాలని. ఎలాగంటే చరణాన్ని సాలూరివారి గొంతులోనే ఉంచుతూ పాటని మాత్రం ఆయనకు నివాళిగా రికార్డు చెయ్యాలని. ఆ కల అలాంటి సంగీత ప్రియత్వం ఉన్న మరొక కళాభిజ్ఞులు మల్లాది సచ్చిదనందమూర్తిగారి సాహచర్యంలో ఎన్నో సంవత్సరాల తర్వాత దొరికింది. మల్లాదివారిది కూడా అనుపమానమైన సంగీత ప్రియత్వం. వారి తండ్రిగారు హరికథలు చెప్పేవారు.

2007లో సింగీతంగారి కల కార్యరూపం దాల్చింది. ఉత్తుత్తినే కాదు. ఏకంగా విశ్వరూపాన్నే దాల్చింది. మల్లాదివారి ప్రమేయంతో, సింగీతం వారి పరిచయాలతో సినీ, సాహితీ రంగంలోని ఎందరో ప్రముఖులు ఇందులో పాత్రల్ని వహించారు. మొదట సాలురి వారి ఎనిమిది అపూర్వమైన పాటల్ని ఎంపిక చేసుకున్నారు. ఏమిటవి? సంగీత ప్రియులు వినగానే పులకరించే పాటలు. చల్లగాలిలో, తుమ్మెదా ఒకసారి, కలగంటి కలగంటి, గాలివానలో, హాయిగా పాడుదునా, ఓ విభావరీ, నావను నడిపే, పాట పాడుమా, ఇవి పాటలు. వీటి బాణీలలో సాలూరివారికి నివాళిని అర్పిస్తూ కవులు పాటలు రాయాలి. అందుకు వేటూరి, వెన్నెలకంటి, సిరివెన్నెల సీతారామశాస్త్రి,

భువనచంద్ర, సాయికృష్ణ యాచేంద్ర. ఇంతవరకు జగమెరిగిన కవిల జాబితా. ఈ తరువాత ముగ్గుర్ని ఇందులో చేర్చారు. సింగీతం శ్రీనివాసరావు, మల్లాది సచ్చిదానందమూర్తి, గొల్లపూడి మారుతీరావు.

నేనేదో అప్పుడప్పుడు పాటలు ఆపద్ధర్మంగా ఆలిండియా రేడియోలోనూ, అడపాతడపా రాసినవాడిని. ఒక మహానుభావుడికి నివాళి కార్యక్రమంలో జగమెరిగిన గీతానికి ట్యూన్‌కి పాట రాయడం అదిన్నీ వేటూరి, సిరివెన్నెల వంటివారి సరసన నిలిచి రాయడం నాకు తలకు మించిన పని. నన్ను కదిపినప్పుడు మల్లాదివారికి ఆ మాటే చెప్పాను. "బాబోయ్ నన్ను ఈ మహా యజ్ఞంలో ఇరికించకండి" అని. ఆయన అంగీకరించలేదు. కాగా "మీ నా ప్రైజ్ హార్స్. మీ నుంచి గొప్పపాటని ఆశిస్తున్నాను" అని రెచ్చగొట్టారు.

అందులోనూ ఓ విభావరీ' పాట. ప్రతీ చరణం రెండు గతుల్లో సాగుతుంది. వినడానికి హృద్యంగా, వ్రాయడానికి ఛాలెంజ్‌గా ఉందీ పాట. సాయకృష్ణ యాచేంద్ర అన్నారట - 'ఈ పాట గొల్లపూడిగారి వల్లకాదు' అని.

'నేను ఆయనతో ఏకీభవిస్తున్నాను" అన్నాను.

కానీ మల్లాది మాటలివి: “I have kept you at the highest esteem and accepted the challenge. Your song should create history”

ఇది బొత్తిగా అలవాటులేనివాడిని గోదావరికి అడ్డంగా ఈదమన్నట్టు.

అప్పటికప్పుడు తపస్సుకి కూర్చున్నట్టు కలం పట్టుకున్నాను. ఒక చరణం నడిచింది. ఫోన్‌లో విని మల్లాది స్టన్ అయిపోయారు.

"నాకు మాటలు రావడంలేదు. ఆగకండి. మరో చరణం కావాలి" అన్నారు. నా గుండెల్లో రాయిపడింది. ఎలాగో పూర్తిచేశాను.

(కొనసాగింపు వచ్చేనెలలో)

Post your comments